

Undersökningar pågår!

Förskoleundervisning

- Tjärnu, artiklar i blivande doktorsavhandling
- Finländska förskolegrupper där svenska är undervisningsspråk.
- Enkätstudie
- Ca 47 lärare

Daghem

- Forsknätverket Nordic Early Literacy
- Daghemsgupper i Finland, Norge och Sverige.
- Intervjuer gjorda av studerande inom småbarnspedagogik.
 - 222 informanter

+ resultat från tidigare forskning

Högläsning i daghem

Hur många %
har
daglig
högläsning?

Hur många
böcker har
barnen tillgång
till?

Högläsning i daghem

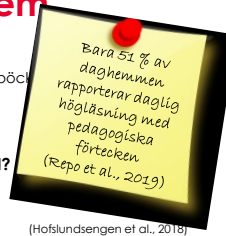

Hur ofta?

- Finland: 78 % har högläsning av berättelseböcker
 - Sverige: 51 %
 - Norge: 34 %

Hur många böcker har barnen tillgång till?

- Finland: 97 böcker
 - Sverige: 41 böcker
 - Norge: 38 böcker

(Hofslundsengen et al., 2018)

Högläsning i förskolan

- 44 av 47 grupper förekom högläsning minst en gång om dagen
- På frågan om vilka tre böcker som senast blivit lästa i gruppen nämndes
 - 57 bilderböcker
 - 30 kapitelböcker
 - 4 faktaböcker
- En väldigt västerländsk inriktning på böckerna

5.10.2021

Syften med högläsningen

Varför används högläsning i daghem och förskola?
Vilka syften nämner lärarna?

Syften i daghem

- Underhållning och delaktighet
- Omvärldskunskap
- Språkutveckling
- Att skapa lugn
- Att samla barnen

(Alatalo et al., manuskript)

- Underhållning
- Fantasi
- Språkutveckling
- Kunskaper
- Lugn
- Läsutveckling
- Kultur

(Eskebaek Larsen, 2008)

04-10-2021

8

Syften i förskolan

1) Språk-utveckling

- ordförråd
- svenska
- förståelse
- tidig läsning och skrivning
- berättande
- språklig medvetenhet

5.10.2021

2) Matcha aktuella ämnen

- stärka teman
- ny kunskap, nya erfarenheter
- värdegrundsarbete
- bokintresse, bokkunskaper

3) Träna mångsidiga kompetenser

- fantasi
- koncentration
- samtalsfärdigheter
- tänkande och minne

4) Skapa stämning

- vila, avslappning
- samhörighet, delaktighet
- glädje och mysighet

(Tjärö, manuskript)

Är högläsning en del av den pedagogiska verksamheten?

- Nej, den är oftast organisatorisk (Damber, 2015; Håland, 2020)
- Ja, lärarna nämner många syften med högläsning (Tjärö)
 - Men i vilken grad?
 - Graden av planering, målinriktning, samspel med annan verksamhet..?

Planering

- 21 % av lärarna i daghem planerar oftast högläsningen i förväg
- 73 % av lärarna i daghem planerar oftast inte högläsningen
 - Statistiken kan ljuga!
- Vad innebär planering?
 - Veta att man ska läsa, för vilka barn och när?
 - Veta vilken bok man ska läsa?
 - Ha formulerat mål och strategier för att nå målen?

Hur samspelar högläsning med andra aktiviteter?

- Matcha teman eller arbeta målinriktat och integrerat?
 - Fördelaktigt att låta högläsningen samverka med annat pedagogiskt innehåll (Dickinson et al., 2002; Fisher et al., 2004)
- Att aktivt arbeta mot ett visst lärandemål förutsätter tillräckligt kognitivt utmanande samtal i samband med högläsningen (Beck & McKeown, 2007; Dickinson et al., 2002).

Att läsa det barnen vill höra

Tankar, inte forskningsresultat!

- Barnen väljer bok
 - Plus: Kan främja barnens delaktighet och lust att lyssna och diskutera.
 - Minus: Svårt att förbereda högläsningen och göra den till en del av en pedagogisk helhet.
 - Minus: Barn väljer ofta det de redan känner till. Det är vuxnas uppgift att bredda barnens repertoar och introducera nya böcker, genrer, författare etc.

Vilken roll spelar högläsningen i er barngrupp?

- syften?
- förhållande till annan verksamhet?

Tack!

Sofie TjÄru
Åbo Akademi
Finland

sofie.tjaru@abo.fi

